

Ισότιμοι όροι ανταγωνισμού

Σύσταση – Αύγουστος 2018

Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Υδατοκαλλιέργεια (ΓΣΥ) αναγνωρίζει με ευγνωμοσύνη τη χρηματοδοτική υποστήριξη της ΕΕ.

Περιεχόμενα

1	Ιστορικό	3
1.1	Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ	3
1.2	Κυριότερες συστάσεις και στόχοι	3
1.3	Πρόσθετες γνωμοδοτήσεις και εκθέσεις σχετικά με την υδατοκαλλιέργεια της ΕΕ	4
2	Παρατηρήσεις	6
3	Προκλήσεις και Συμπεράσματα σχετικά με Ζητήματα που Εντοπίστηκαν τα οποία Επηρεάζουν την Ύπαρξη Ισότιμων Όρων Ανταγωνισμού	8
3.1	Πληροφόρηση των καταναλωτών	8
	Προκλήσεις	8
	Συμπεράσματα	8
3.2	Ασφάλεια τροφίμων	8
	Προκλήσεις (ΕΕ και τρίτες χώρες)	8
	Συμπεράσματα	9
3.3	Μεταποίηση προϊόντων υδατοκαλλιέργειας	9
	Προκλήσεις (ΕΕ και τρίτες χώρες)	9
	Συμπεράσματα	9
3.4	Συστατικά ζωοτροφών	10
	Προκλήσεις (τρίτες χώρες)	10
	Συμπεράσματα	10
3.5	Περιβαλλοντικά μέτρα	10
	Προκλήσεις (ΕΕ και τρίτες χώρες)	10
	Συμπεράσματα	11
3.6	Καλή μεταχείριση των ζώων	11
	Προκλήσεις (ΕΕ και τρίτες χώρες)	11
	Συμπεράσματα	11
3.7	Οικονομικά ζητήματα	11
	Συμπεράσματα	11
3.8	Συνθήκες εργασίας	12
	Προκλήσεις (τρίτες χώρες)	12
	Συμπεράσματα	12
3.9	Εμπορία	12
	Προκλήσεις (ΕΕ και τρίτες χώρες)	12
	Συμπεράσματα	12
4	Συστάσεις για Δράση	13
4.1	Βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης, της επισήμανσης των προϊόντων και της ενημέρωσης των καταναλωτών	13
4.2	Διαδικασίες υδατοκαλλιέργειας	14
4.3	Εκθέσεις ανασκόπησης του ΓΣΥ	14

1 Ιστορικό

1.1 Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ

Αναγνωρίζεται ότι η παραγωγή της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας βρίσκεται σε παρατεταμένη περίοδο στασιμότητας, σε σύγκριση με τη θέση που παρατηρείται ότι κατέχουν πολλές τρίτες χώρες όσον αφορά την ανάπτυξη. Οι δυνατότητες και οι περιορισμοί της ανάπτυξης αναγνωρίστηκαν και αναφέρθηκαν στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές για τη βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ» (2013). Όπως τονίζεται στο εν λόγω έγγραφο, η υδατοκαλλιέργεια αποτελεί έναν από τους πυλώνες της Στρατηγικής της ΕΕ για τη Γαλάζια Ανάπτυξη και η ανάπτυξή της μπορεί να συμβάλει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Η υδατοκαλλιέργεια αποτελεί επίσης βασικό στοιχείο της ευρωπαϊκής βιοοικονομίας και ενσωματώνεται στους στόχους της δράσης Food 2030 με τίτλο «Research & Innovation for Tomorrow's Nutrition & Food Systems» (Έρευνα και Καινοτομία στα Συστήματα Διατροφής και Τροφίμων του Αύριο) σχετικά με τη διατροφική και επισιτιστική ασφάλεια στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ είναι θεμελιώδης για τη διασφάλιση της διατήρησης της βιοποικιλότητας και της λειτουργίας των οικοσυστημάτων και το ΓΣΥ αναγνωρίζει ότι η νομοθεσία αυτή πρέπει να επιβληθεί σε ολόκληρη την ΕΕ. Δεδομένου του αναμενόμενου αντίκτυπου της συμβολής της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας στους Στόχους των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, το γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του παρόντος εγγράφου υπερβαίνει τα όρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μολονότι αφορά κυρίως την υδατοκαλλιέργεια εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της, η κλίμακα της ενωσιακής αγοράς θαλασσινών αποτελεί στόχο για την παραγωγή υδατοκαλλιέργειας σε τρίτες (εκτός ΕΕ) χώρες. Το έγγραφο προσδιορίζει το γεωγραφικό πεδίο όπως αυτό σχετίζεται με κάθε σημείο. Για τους επαγγελματίες της ΕΕ στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, βασικές προκλήσεις για την ευρωπαϊκή υδατοκαλλιέργεια αποτελούν η επίτευξη υπεύθυνης και βιώσιμης ανάπτυξης, με την παράλληλη αποκατάσταση της προβλεπόμενης κερδοφορίας μετά από μια εκτεταμένη περίοδο χρηματοπιστωτικής αστάθειας η οποία συνοδεύτηκε από τομεακή ενοποίηση και αναδιάρθρωση. Όπως έχει αναγνωριστεί πρόσφατα, στο πλαίσιο της έκθεσης σχετικά με την κατάσταση και τις μελλοντικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή υδατοκαλλιέργεια, είναι αναγκαία η επίλυση ευρέος φάσματος θεμάτων προκειμένου να γίνει δυνατή η απελευθέρωση της δυναμικής της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ για την επίτευξη των φιλοδοξιών του τομέα.

1.2 Κυριότερες συστάσεις και στόχοι

Τα παρακάτω σημεία επισημάνθηκαν στην ανακοίνωση της Επιτροπής ως ζητήματα που πρέπει να επιλυθούν ώστε να καταστεί δυνατή η βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ:

1. Απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών
2. Διασφάλιση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανάπτυξης της υδατοκαλλιέργειας μέσω συντονισμένου χωροταξικού σχεδιασμού
3. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ

4. Προώθηση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για τους φορείς εκμετάλλευσης της ΕΕ αξιοποιώντας τα ανταγωνιστικά τους πλεονεκτήματα

Όσον αφορά τους «ισότιμους όρους ανταγωνισμού», η ανακοίνωση ανέφερε τις ακόλουθες θέσεις και τις πιθανές δράσεις που πρέπει να αναληφθούν, επισημαίνοντας την αυξανόμενη ζήτηση του Ευρωπαϊού καταναλωτή για βιώσιμα τρόφιμα υψηλής ποιότητας:

Η ΕΕ επιβάλλει υψηλά περιβαλλοντικά, κοινωνικά, υγειονομικά και φυτοϋγειονομικά πρότυπα στο πλαίσιο των εμπορικών συμφωνιών που διαπραγματεύεται με τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων και όσον αφορά την υδατοκαλλιέργεια.

- Στόχος για τα Κράτη Μέλη: Η υποστήριξη της ανάπτυξης των παραγωγικών και διεπαγγελματικών οργανώσεων, μεταξύ άλλων και σε διακρατικό επίπεδο. Κάτι τέτοιο θα διευκολύνει τη συλλογική διαχείριση ή/και τις πρωτοβουλίες αυτορρύθμισης μεταξύ των παραγωγών, των μεταποιητών και των εμπόρων λιανικής πώλησης, σε συνεργασία με ενώσεις καταναλωτών και ΜΚΟ, κατά περίπτωση. Η υποστήριξη, η εφαρμογή και ο έλεγχος των απαιτήσεων και των διατάξεων επισήμανσης.
- Στόχος για την Επιτροπή: Η διασφάλιση της τήρησης και πλήρους εφαρμογής των νομικών προτύπων επισήμανσης, ιδίως όσον αφορά τη φρεσκάδα, την προέλευση και την εμπορική ονομασία. Η βελτίωση της διαφάνειας στην αγορά και η διάδοση πληροφοριών αγοράς σχετικά με τις τάσεις σε τοπικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Η έναρξη μέχρι το τέλος του 2013 μιας εκστρατείας ενημέρωσης σχετικά με τα πλεονεκτήματα της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ.
- Στόχος για το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Υδατοκαλλιέργεια: Η υποστήριξη της διάρθρωσης της παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας, συμπεριλαμβανομένης της πιστοποίησης και της επισήμανσης. Η συμβολή στη βελτίωση της γνώσης της αγοράς του τομέα. Η διευκόλυνση πρωτοβουλιών αυτορρύθμισης και η συμβολή στην ενημέρωση του καταναλωτή σχετικά με αυτά τα χαρακτηριστικά.

1.3 Πρόσθετες γνωμοδοτήσεις και εκθέσεις σχετικά με την υδατοκαλλιέργεια της ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΕΟΚΕ) υπέβαλε δύο γνωμοδοτήσεις, την πρώτη¹ μετά την ανακοίνωση της ΕΚ (2013) και άλλη μια, διερευνητική γνωμοδότηση² (2016) με θέμα «Εξάλειψη των Φραγμών στη Βιώσιμη Υδατοκαλλιέργεια στην Ευρώπη» (Οκτώβριος 2016). Το βασικό συμπέρασμα της γνωμοδότησης είναι η μεγάλη ανησυχία για το γεγονός ότι η κατάσταση της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ δεν έχει βελτιωθεί παρά τη θετική διάθεση για την προώθησή της από την ΚΑΛΠ³, την ΚΟΑ και το ΕΤΘΑ, τονίζοντας ότι η κατάσταση αυτή οδηγεί σε υπερβολικά δαπανηρές απαιτήσεις από τις επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας οι οποίες, παραδόξως, δεν εξασφαλίζουν μεγαλύτερη προστασία του περιβάλλοντος.

Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι, παρά την ύπαρξη καταρτισθέντων πολυετών εθνικών στρατηγικών σχεδίων για την υδατοκαλλιέργεια εντός της ΕΕ, τα μέχρι στιγμής ισχνά αποτελέσματα από την εφαρμογή τους οφείλονται

¹ NAT/605 – CES4359-2013

² NAT/688 – EESC -2016-03425

³ ΚΑΛΠ = Κοινή Αλιευτική Πολιτική, ΚΟΑ = Κοινή Οργάνωση της Αγοράς στον τομέα των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, ΕΤΘΑ = Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας

στο γεγονός ότι τα εμπόδια που παρακωλύουν τη βιώσιμη ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας δεν αντιμετωπίζονται με τον δέοντα δυναμισμό.

Η Επιστημονική, Τεχνική και Οικονομική Επιτροπή Αλιείας (ΕΤΟΕΑ) δημοσίευσε στα τέλη του 2016 μια οικονομική έκθεση σχετικά με τον τομέα της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ. Στις παρατηρήσεις της περιλαμβάνονται τα εξής:

- η παροχή ενός καλύτερου νομικού πλαισίου (π.χ. αδειοδότηση, περιβαλλοντικές απαιτήσεις κ.λπ.) για τη βιομηχανία υδατοκαλλιέργειας είναι μακράν ο σημαντικότερος περιοριστικός παράγοντας που πρέπει να αντιμετωπιστεί προκειμένου να τεθούν οι βάσεις για μελλοντική ανάπτυξη στον τομέα της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας·
- σχεδόν το 90% των επιχειρήσεων στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας αποτελούν μικροεπιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 10 εργαζόμενους·
- η παραγωγή σε επίπεδο ΕΕ παρουσιάζει αδύναμη εξέλιξη σε σχέση με την αύξηση της παραγωγής σε σύγκριση με τις χώρες που οδηγούν στη γαλάζια επανάσταση και καθιστούν την υδατοκαλλιέργεια μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες διεργασίες παραγωγής τροφίμων στον κόσμο·
- η επίλυση των διοικητικών ζητημάτων είναι πολύ πιο σημαντική από την επίλυση των τεχνικών ζητημάτων·
- οι περιβαλλοντικές ρυθμίσεις, οι δυσκολίες στη διαδικασία χορήγησης αδειών εξαιτίας της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης και ο ανταγωνισμός για την εξεύρεση χώρου τόσο στη στεριά όσο και στις παράκτιες ζώνες εξακολουθούν να αποτελούν τους σημαντικότερους τομείς που πρέπει να αντιμετωπιστούν προκειμένου να στηριχθεί και να ενισχυθεί η ανάπτυξη στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ.

Πιο πρόσφατα, οι Υπηρεσίες Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκπόνησαν επισκόπηση του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση στην οποία σημειώνεται η στασιμότητα του κλάδου και το γεγονός ότι δεν έχουν ακόμη εκπληρωθεί οι προσδοκίες των κοινοτικών στρατηγικών⁴. Η έκθεση της Επιτροπής Αλιείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου επιβεβαιώνει την ύπαρξη των εν λόγω ζητημάτων.

Ο Μηχανισμός Επιστημονικών Συμβουλών (ΜΕΣ) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συνέταξε επιστημονική γνωμοδότηση⁵ με τίτλο «Food from the Oceans - How can more food and biomass be obtained from the oceans in a way that does not deprive future generations of their benefits?» (Τροφή από τους Ωκεανούς - με ποιο τρόπο μπορούμε να αντλήσουμε περισσότερη τροφή και περισσότερη βιομάζα από τους ωκεανούς με τέτοιο τρόπο ώστε να μην στερήσουμε από τις μελλοντικές γενιές τα δικαιώματά τους;).

Οι βασικές συστάσεις υπερβαίνουν το πλαίσιο των ίσων όρων ανταγωνισμού. Επισημαίνεται η ανάγκη αλλαγής πολιτικών μέσω της ανάπτυξης βέλτιστων πρακτικών, του διαλόγου με τα ενδιαφερόμενα μέρη (όπως εφαρμόζεται από το ΓΣΥ) και των πρακτικών μέτρων πολιτικής που συνδέουν τα παγκόσμια και ευρύτερα θέματα ενδιαφέροντος που αφορούν το σύστημα με τις πρακτικές προκλήσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας.

Στην εν λόγω επιστημονική γνωμοδότηση επισημαίνεται η κρίσιμη σημασία της εναρμόνισης των προτύπων, της ποιότητας και της ιχνηλασιμότητας, τόσο όσον αφορά την αδειοδότηση των επιχειρήσεων

⁴ L'Aquaculture – An overview for the European Union PE 608.655

⁵ Food from the Oceans – ISBN 978-92-79-67730-4

θαλασσοκαλλιέργειας όσο και την καθιέρωση σε παγκόσμια κλίμακα δίκαιων και ισότιμων όρων ανταγωνισμού. Αναφέρεται επίσης ότι υπάρχει ωστόσο περιθώριο αλλά και κίνητρο να καταβληθούν ισχυρότερες αντιστοίχως προσπάθειες σε επίπεδο ΕΕ για να επιτευχθούν ίσοι όροι ανταγωνισμού και να δωθεί αυξημένη προσοχή στην θαλασσοκαλλιέργεια, παράλληλα με άλλες παραμέτρους της βιώσιμης άντλησης τροφής από τον ωκεανό - όπως συμβαίνει με τη γεωργική πολιτική ή μια ευρύτερη πολιτική τροφίμων για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

2 Παρατηρήσεις

Η επισιτιστική και διατροφική ασφάλεια (ΕΔΑ) αποτελεί παγκόσμιο πρόβλημα και επείγοντα στόχο για ολόκληρη την κοινωνία. Με δεδομένο το στάσιμο επίπεδο των εκφορτώσεων αλιευτικών προϊόντων και το επίπεδο εισαγωγών για την κάλυψη της ζήτησης θαλασσινών από την κατανάλωση εντός ΕΕ το οποίο ανέρχεται σε ένα κατά προσέγγιση ποσοστό της τάξεως του 65%, απαιτείται η διασφάλιση υψηλότερων επιπέδων παραγωγής της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ για την υποστήριξη των διατροφικών αναγκών των πολιτών και τη βελτίωση του εφοδιασμού της αγοράς. Απαραίτητη για την παρακολούθηση κρίνεται η ύπαρξη επακριβών δεδομένων, τόσο όσον αφορά την παραγωγή της ΕΕ όσο και για τις εισαγωγές προϊόντων υδατοκαλλιέργειας. Η παχυσαρκία και οι διατροφικές ασθένειες αποτελούν βασικά διατροφικά ζητήματα, καθώς η κατάσταση αυτή επικρατεί όλο και περισσότερο στις χώρες υψηλού εισοδήματος και η υδατοκαλλιέργεια είναι σε θέση να συμβάλει στην επίλυση των προβλημάτων. Η ανθρώπινη υγεία και η ασφάλεια των τροφίμων πρέπει να αποτελούν βασικούς όρους τόσο για τα κριτήρια προσφοράς τροφίμων όσο και για τους ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Για να μπορέσει να αναπτυχθεί, ο κλάδος της υδατοκαλλιέργειας θα πρέπει να είναι επικερδής ώστε να είναι σε θέση να πραγματοποιεί τις αναγκαίες επενδύσεις (σε υποδομές, αποθέματα και εξοπλισμό), ωστόσο η επίτευξη κερδοφορίας είναι δυνατή μόνο εάν τα προϊόντα είναι ανταγωνιστικά σε σχέση με τις εισαγωγές από τρίτες χώρες. Από το ~65% των εισαγωγών θαλασσινών στην ΕΕ, **σημαντικό μέρος προέρχεται επίσης από την υδατοκαλλιέργεια σε τρίτες χώρες, από την ευρωπαϊκή ήπειρο και αλλού στον κόσμο.** Ωστόσο, ο συνδυασμός της ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας, οι συνθήκες παραγωγής, ο αθέμιτος ανταγωνισμός, οι πρακτικές αγοράς και η συμπεριφορά των καταναλωτών εμποδίζουν το αναπτυξιακό δυναμικό της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας. Ορισμένοι παραγωγοί τρίτων χωρών δεν υπόκεινται στα ίδια αδειοδοτικά και περιβαλλοντικά μέτρα με τους παραγωγούς της ΕΕ. Οι συνθήκες αυτές προκαλούν την απώλεια ευκαιριών ανάπτυξης στην αλυσίδα αξίας της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας.

Οι ευρωπαϊκοί και εθνικοί κανόνες οι οποίοι επηρεάζουν την παραγωγή της υδατοκαλλιέργειας - που αντιπροσωπεύουν ο καθένας επιπλέον κόστος για τους παραγωγούς της ΕΕ - πρέπει να μεταφερθούν και στα εισαγόμενα προϊόντα ώστε να δημιουργηθούν πραγματικοί ίσοι όροι ανταγωνισμού. Οι τρέχουσες επιθεωρήσεις εισαγωγών εκτελούνται στα προϊόντα - όχι στις χρησιμοποιούμενες μεθόδους καλλιέργειας/παραγωγής. Οι έλεγχοι σε φρέσκα ψάρια (εκτιμάται σε 1 στις 10 παραδόσεις) εκτελούνται μόνο μετά από αρκετές ημέρες, αφού τα ψάρια έχουν ήδη πωληθεί και καταναλωθεί.

Η πληθώρα των ισχυόντων κανόνων για τους παραγωγούς υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ συνεπάγεται πρόσθετο κόστος σε κάθε στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας, ωστόσο, μόλις το προϊόν φτάσει στην αγορά, η τιμή εμφανίζεται ως ο κυρίαρχος παράγοντας που επηρεάζει την αγοραστική απόφαση, αν και υπάρχουν πρόσθετες πτυχές οι οποίες ενδέχεται να την επηρεάζουν. Δίκαιος ανταγωνισμός σημαίνει να

υπόκεινται όλοι στους ίδιους κανόνες και όχι κάποιιοι να επωφελούνται οικονομικά από εκείνους που τηρούν τους κανόνες αυτούς.

Οι Ευρωπαϊοί παραγωγοί δεν επιθυμούν την υποβίβαση των ενωσιακών προτύπων, ωστόσο, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι για τη δημιουργία δίκαιων και ισότιμων όρων ανταγωνισμού, τα βασικά πρότυπα παραγωγής και τα περιβαλλοντικά πρότυπα τα οποία τηρούνται εντός ΕΕ θα πρέπει να πληρούνται εξίσου από τους παραγωγούς που βρίσκονται εκτός ΕΕ οι οποίοι εξάγουν στις αγορές που βρίσκονται εντός ΕΕ. Πλεονέκτημα πρέπει να δοθεί στα υψηλά ποιοτικά πρότυπα που πληρούν τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ, τα οποία διαθέτουν όλο και περισσότερες πιστοποιήσεις.

Η ενημέρωση του κοινού σχετικά με τις συνθήκες λειτουργίας και τα πλεονεκτήματα της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας, τα οποία αντανακλώνται στην υψηλή ποιότητα των προϊόντων και τη δέσμευση του ευρωπαϊκού κλάδου παραγωγής στην βιωσιμότητα είναι εξαιρετικά ελλιπής⁶. Παρά το γεγονός ότι έχουν υπάρξει εθνικές και διεθνείς προσπάθειες για την προώθηση της εν λόγω πτυχής, μεταξύ άλλων και οι προσπάθειες προώθησης της πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Εκτροφής ΕΕ», η βελτίωση της ευαισθητοποίησης του κοινού σχετικά με την υδατοκαλλιέργεια παραμένει κορυφαία προτεραιότητα για τους ενδιαφερόμενους φορείς στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας.

Η αύξηση και η βελτίωση της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών όσον αφορά την υδατοκαλλιέργεια παραμένουν βασικής σημασίας. Σε αυτό μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο οι ανεξάρτητες οργανώσεις καταναλωτών ή τα συστήματα αξιολόγησης περιβαλλοντικών επιδόσεων, ενώ αναγνωρίζεται η ανάγκη καλύτερης επισήμανσης των προϊόντων και διαφάνειας της διαδικασίας της υδατοκαλλιέργειας. Κάτι τέτοιο έχει ήδη αποδειχθεί με τα προϊόντα αλιείας.

Ωστόσο, υφίσταται και μη ισορροπία στις συνθήκες λειτουργίας των παραγωγών υδατοκαλλιέργειας στην ίδια την ΕΕ, ιδίως όσον αφορά τη διαθεσιμότητα κτηνιατρικών φαρμάκων και εμβολίων. Η εξέταση του γεγονότος αυτού είναι απαραίτητη για την αποφυγή δημιουργίας φραγμών εντός της ίδιας της ενιαίας αγοράς.

Το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Υδατοκαλλιέργεια θεωρεί ότι για την καθιέρωση ισότιμων όρων ανταγωνισμού πρέπει να καθιερωθούν τα ίδια επίπεδα τεχνικών και κοινωνικών εγγυήσεων, συνοδευόμενα από παρόμοιες περιβαλλοντικές υποχρεώσεις, ενώ οι συνθήκες ισότιμων όρων ανταγωνισμού πρέπει να υφίστανται εντός της ΕΕ προκειμένου αυτοί να είναι αποτελεσματικοί σε σχέση με τις τρίτες χώρες.

⁶ «Streaming Sustainability» – Διακήρυξη του Δουβλίνου της FEAP (Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Υδατοκαλλιεργητών) στις 23 Μαΐου 2013

3 Προκλήσεις και Συμπεράσματα σχετικά με Ζητήματα που Εντοπίστηκαν τα οποία Επηρεάζουν την Ύπαρξη Ισότιμων Όρων Ανταγωνισμού

3.1 Πληροφόρηση των καταναλωτών

Προκλήσεις

- Οι σωστές και πλήρεις πληροφορίες προϊόντος αποτελούν στοιχεία ουσιαστικής σημασίας για τον καταναλωτή, καθώς συμβάλλουν στη λήψη ενημερωμένων και υπεύθυνων αγοραστικών αποφάσεων και την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ποιότητα των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ.
 - *Βλ. επίσης τον στόχο της Επιτροπής στις «Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές»*

Συμπεράσματα

- Πρέπει να ενισχυθεί η προβολή επαρκών και αξιόπιστων πληροφοριών επισήμανσης σε όλα τα προϊόντα υδατοκαλλιέργειας (τα οποία παράγονται στην ΕΕ και σε τρίτες χώρες) με τις εξής πληροφορίες:
 - Ημερομηνία συγκομιδής
 - Διατροφική αξία προϊόντος (-ων)
 - Βελτίωση της ακρίβειας των πληροφοριών για τους καταναλωτές στα σημεία πώλησης (καταστήματα και κλάδος HORECA)
 - Η ενίσχυση της επιβολής των κανονισμών ΚΟΑ και ΠΤΚ⁷ κρίνεται αναγκαία
- Εφαρμογή της Μεθόδου για το Περιβαλλοντικό Αποτύπωμα Προϊόντος⁸ (Ανάλυση Κύκλου Ζωής) μόλις οι εν λόγω μεθοδολογίες εγκριθούν και καταστούν διαθέσιμες για τα διατροφικά προϊόντα

3.2 Ασφάλεια τροφίμων

Προκλήσεις (ΕΕ και τρίτες χώρες)

- Σε παγκόσμιο επίπεδο υπάρχουν διάφορες προσεγγίσεις όσον αφορά την εφαρμογή της ιχνηλασιμότητας της πλήρους παραγωγικής διαδικασίας, ενώ τα πρότυπα που προωθούνται από τρίτες οργανώσεις [όπως ο Παγκόσμιος Οργανισμός Ορθών Γεωργικών Πρακτικών (Global GAP) και το

⁷ Παροχή Πληροφοριών για τα Τρόφιμα στους Καταναλωτές – Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011

⁸ Πρόσφατα ολοκληρώθηκαν και εγκρίθηκαν οι κανόνες περιβαλλοντικού αποτυπώματος προϊόντων ανά κατηγορία (PEFCR) για τις ζωοτροφές και τα συστατικά των ζωοτροφών - βλ. κεφάλαιο για τα Συστατικά Ζωοτροφών

Συμβούλιο Διαχείρισης Υδατοκαλλιεργειών (Aquaculture Stewardship Council)] εφαρμόζονται εξίσου σε παγκόσμιο επίπεδο.

- Περιλαμβάνεται η χρήση αντιβιοτικών/προσθέτων/απολυμαντικών - υπάρχουν διαφορετικά επίπεδα εφαρμογής τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και στο επίπεδο κρατών μελών της ΕΕ

Συμπεράσματα

- Οι πλήρεις λεπτομέρειες της σύνθεσης των ζωοτροφών και η ιχνηλασιμότητα των συστατικών (συμπεριλαμβανομένης της προέλευσης των πρωτεϊνούχων γευμάτων και των ελαίων, κατά περίπτωση) πρέπει να καταγράφονται στα αρχεία ιχνηλασιμότητας από τους παραγωγούς ζωοτροφών. Οι πληροφορίες αυτές πρέπει να είναι διαθέσιμες στους ιχθυοκαλλιεργητές.
- Θα πρέπει να πραγματοποιείται ανάλυση καθ 'όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής - προκειμένου να διασφαλιστεί η ιχνηλασιμότητα από το στάδιο της επώασης έως το στάδιο της συγκομιδής, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης αντιβιοτικών, απολυμαντικών και προσθέτων.
- Όλα τα μέλη της αλυσίδας τροφίμων και ζωοτροφών πρέπει να συμμετέχουν στην ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τις βιώσιμες διαδικασίες παραγωγής και τις συναφείς δαπάνες για τη βελτίωση της ποιότητας του τελικού προϊόντος.

3.3 Μεταποίηση προϊόντων υδατοκαλλιέργειας

Προκλήσεις (ΕΕ και τρίτες χώρες)

- Υπάρχει έλλειψη διαθέσιμων πληροφοριών σχετικά με τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται/εφαρμόζονται στη μεταποίηση προϊόντων υδατοκαλλιέργειας και έτοιμων γευμάτων που περιέχουν προϊόντα υδατοκαλλιέργειας (και θαλασσινά), όπως:
 - Επίπαγος/πρόσθετο νερό (για την αύξηση του βάρους του προϊόντος)
 - Η απόψυξη (του αποψυγμένου που πωλείται ως φρέσκο) - μπορεί να πραγματοποιείται χωρίς να αναγράφεται στην επισήμανση
 - Συνθήκες μεταποίησης (π.χ. θερμοκρασία των περιοχών μεταποίησης)
 - Πρόσθετα (π.χ. για τη βελτίωση της «φρεσκάδας του προϊόντος»)
- Οι τεχνικές αυτές ρυθμίζονται, και εφόσον δεν τηρούνται οι όροι αυτοί, θα πρέπει να επιβληθούν απαγορεύσεις ή κλείσιμο επιχειρήσεων ή κατάργηση των αδειών εξαγωγής.

Συμπεράσματα

- Η επιστημονική ονομασία και προέλευση όλων των προϊόντων θαλασσινών και υδατοκαλλιέργειας που χρησιμοποιούνται στην μεταποίηση πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στις ετικέτες.
- Οι διαδικασίες επικάλυψης κατεψυγμένων τροφίμων που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την αύξηση του βάρους του προϊόντος θα πρέπει να απαγορευθούν.

- Οποιοδήποτε τύπου πραγματοποιηθείσα απόψυξη θα πρέπει να καταγράφεται στις ετικέτες, ακόμη και αν το προϊόν θεωρείται ότι έχει «μαγειρευτεί» (π.χ. με μια όξινη μαρινάδα).
- Όλα τα πρόσθετα πρέπει να περιλαμβάνονται στις ετικέτες.
- Πρέπει να πραγματοποιούνται τακτικά επιθεωρήσεις στις περιοχές μεταποίησης (έλεγχος θερμοκρασίας και συνθηκών εργασίας στους χώρους εργασίας).

3.4 Συστατικά ζωοτροφών

Προκλήσεις (τρίτες χώρες)

- Οι παραγωγοί ζωοτροφών σε τρίτες χώρες ενδέχεται να χρησιμοποιούν πρώτες ύλες απαγορευμένες για χρήση στην ΕΕ (π.χ. επεξεργασμένες ζωικές πρωτεΐνες προέλευσης μηρυκαστικών). Επιπλέον, η αγορά της ΕΕ δε δέχεται τη χρήση πρώτων υλών ζωοτροφών που προέρχονται από γενετικώς τροποποιημένους οργανισμούς, ούτε τη χρήση νόμιμα επιτρεπόμενων μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών προέλευσης μη μηρυκαστικών σε ζωοτροφές για ορισμένα είδη ψαριών.
 - Πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη τα πρόσθετα (αντιοξειδωτικά, φάρμακα κλπ.) (ΕΕ και τρίτες χώρες)

Συμπεράσματα

- Για να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη των καταναλωτών, πρέπει να εφαρμοστούν τα υψηλότερα πρότυπα για την παραγωγή και τη χρήση των ζωοτροφών.
- Οι συγκρίσιμες διεργασίες ιχνηλασιμότητας πρέπει να συμφωνηθούν στα διεθνή πρότυπα (π.χ. CODEX ALIMENTARIUS, ΔΓΕ) και να επιβληθούν για τη χρήση ζωοτροφών στην υδατοκαλλιέργεια σε τρίτες χώρες.
- Η εγκεκριμένη από την ΕΕ μεθοδολογία ανάλυσης κύκλου ζωής (ΑΚΖ) που χρησιμοποιείται στους κανόνες περιβαλλοντικού αποτυπώματος προϊόντων ανά κατηγορία (PEFCR) αποτελούν πρόσθετο εργαλείο για τη βελτίωση της διαφάνειας όσον αφορά την προέλευση των συστατικών ζωοτροφών σε όλη την αλυσίδα ζωοτροφών.

3.5 Περιβαλλοντικά μέτρα

Προκλήσεις (ΕΕ και τρίτες χώρες)

- Σε αρκετές περιοχές στις οποίες δραστηριοποιούνται υδατοκαλλιέργειες, τα μέτρα αυτά είναι λιγότερο αυστηρά και επιβάλλονται λιγότερο αποτελεσματικά από ό,τι εντός της ΕΕ - δεν είναι σαφές εάν συνυπολογίζονται (για παράδειγμα, αξιολογήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ποιότητα νερού κατά την απόρριψη αποβλήτων της εγκατάστασης).
 - Οι ισότιμοι όροι για τη χορήγηση αδειών εντός της ΕΕ αποτελούν επαναλαμβανόμενο ζήτημα (δηλαδή κόστος, διάρκεια, υποχρεώσεις ...)

- Αίτηση και αδειοδότηση για υδατοκαλλιέργειες σε προστατευόμενες θαλάσσιες (αλιευτικές) περιοχές

Συμπεράσματα

- Θα πρέπει να επανεξεταστεί ο τρόπος με τον οποίο θα μπορούσαν να εφαρμοστούν συγκρίσιμα περιβαλλοντικά μέτρα (π.χ. μέσω αναγνωρισμένων συστημάτων πιστοποίησης) για την υδατοκαλλιέργεια σε τρίτες χώρες των οποίων η παραγωγή εξάγεται στην αγορά της ΕΕ.

3.6 Καλή μεταχείριση των ζώων

Προκλήσεις (ΕΕ και τρίτες χώρες)

- Οι περισσότερες τρίτες χώρες διαθέτουν πολύ λιγότερο αυστηρούς κανονισμούς σε σύγκριση με την ΕΕ, για παράδειγμα:
 - διαφορετικούς κανόνες σχετικά με τη μεταφορά ζώντων ζώων, την κτηνοτροφία, τη σφαγή κ.λπ.
 - διαθεσιμότητα εντός της ΕΕ των ίδιων κτηνιατρικών αγωγών, απολυμαντικών, εμβολίων
 - ιχνηλασιμότητα όλων των φαρμάκων και των αγωγών που χρησιμοποιούνται

Συμπεράσματα

- Θα πρέπει να πραγματοποιηθεί αναθεώρηση των συγκρίσιμων μέτρων για την διασφάλιση των βέλτιστων πρακτικών καλής μεταχείρισης, τόσο στην ΕΕ όσο και σε τρίτες χώρες, και τη διασφάλιση των υψηλότερων προτύπων για όλα τα προϊόντα που διατίθενται στην αγορά της ΕΕ.

3.7 Οικονομικά ζητήματα

- Τα ζητήματα που αδιαμφισβήτητα μπορούν να επηρεάσουν την παραγωγή της υδατοκαλλιέργειας στην ΕΕ αφορούν τη χρήση άμεσων επιδοτήσεων - φόρων (π.χ. πληρωμή άμεσων επιδοτήσεων που σχετίζονται με τα επίπεδα παραγωγής/εξαγωγής). Επιπλέον, πρέπει να παρακολουθείται η μη αμοιβαιότητα των δασμολογιών όσον αφορά το διμερές εμπόριο.

Συμπεράσματα

- Μπορεί να επιτευχθεί μόνο κατά περίπτωση με σαφή προσδιορισμό του συγκεκριμένου θέματος.
- Οι ενέργειες σε ευρωπαϊκό επίπεδο τείνουν να είναι αρκετά χρονοβόρες, κάτι το οποίο αποβαίνει εις βάρος του ενάγοντος, και συχνά λαμβάνουν χώρα πολύ αργά, μετά την καταστροφή.

3.8 Συνθήκες εργασίας

Προκλήσεις (τρίτες χώρες)

- Υπάρχουν τεράστιες διαφορές στις κοινωνικές και εργασιακές συνθήκες (μισθοί, συνθήκες, ασφάλεια, κατάρτιση κ.λπ.) στο πλαίσιο του επαγγέλματος της υδατοκαλλιέργειας σε παγκόσμιο επίπεδο, συμπεριλαμβανομένων των εξής:
 - Χρήση προσωπικού χωρίς εκπαίδευση και παιδικής εργασίας
 - Άσχημες συνθήκες εργασίας στους τομείς εφοδιασμού

Συμπεράσματα

- Η αξιολόγηση και η παρακολούθηση των συνθηκών εργασίας του προσωπικού και των εργαζομένων θα πρέπει να συμπεριληφθούν σε όλα τα συστήματα πιστοποίησης υδατοκαλλιεργειών.
- Πρέπει να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση των Ευρωπαίων καταναλωτών σχετικά με τον κίνδυνο για την ευημερία των ανθρώπων που συνδέεται με ορισμένες διαδικασίες και προϊόντα.
 - Τα προφίλ κινδύνου πρέπει να βοηθούν την αλυσίδα εφοδιασμού της υδατοκαλλιέργειας να μπορεί να λαμβάνει καλύτερα ενημερωμένες αποφάσεις σε θέματα εφοδιασμού.

3.9 Εμπορία

Προκλήσεις (ΕΕ και τρίτες χώρες)

Υπάρχει έλλειψη διαφάνειας στην αλυσίδα αξίας της υδατοκαλλιέργειας, κυρίως λόγω της αυξανόμενης κυριαρχίας των μεγάλων παραγόντων - στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία. Τα προβλήματα σε επίπεδο επιχειρησιακής κλίμακας και μηχανισμών διανομής λειτουργούν εις βάρος των μικρότερων παραγωγών στους διάφορους τομείς παραγωγής.

- Τα συστήματα πιστοποίησης θα πρέπει να παρέχουν στον παραγωγό προστιθέμενη αξία και όχι επιπλέον κόστος
- Θέσπιση κανόνων βιολογικής παραγωγής/πιστοποίησης - διαφορών σε συγκρίσιμα πρότυπα (π.χ. οργανικά, «υπεύθυνα» κ.λπ.)

Συμπεράσματα

- Ενίσχυση της προώθησης των δομών συγκέντρωσης ΜΜΕ, όπως οι οργανώσεις παραγωγών, για τη βελτίωση της συνέπειας των ενεργειών μάρκετινγκ και τιμολόγησης και τη μείωση του ανταγωνιστικού μειονεκτήματος των μικρών παραγωγών.
- Αναθεώρηση της σχέσης κόστους-ωφέλειας των συστημάτων πιστοποίησης για τους παραγωγούς.
 - Διερεύνηση δυνατοτήτων υποστήριξης και βελτίωσης των διαδικασιών πιστοποίησης για τις ΜΜΕ.
- Συμμετοχή ανεξάρτητων οργανώσεων καταναλωτών στην προώθηση και εμπορία βιώσιμων προϊόντων.

- Επανεξέταση με την IFOAM των συνθηκών της βιολογικής υδατοκαλλιέργειας (συμπεράσματα και συστάσεις μετά το έργο ORAQUA).

4 Συστάσεις για Δράση

Το ευρύ φάσμα των προσδιορισθέντων θεμάτων τα οποία επηρεάζουν την ανάλυση και την καθιέρωση ίσων όρων ανταγωνισμού αποκλείει την ανάληψη επικεντρωμένων δράσεων από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Υδατοκαλλιέργεια.

Αρκετά από τα ζητήματα που εντοπίζονται αφορούν κανόνες (π.χ. για τους όρους πιστοποίησης) και τα σχετικά με αυτούς μέτρα αποτελεσματικού ελέγχου. Ομοίως, πολλά ζητήματα αλληλεπικαλύπτονται με τα ενδιαφέροντα και τις δραστηριότητες του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου για τις Αγορές (ΓΣΑ).

Οι απώτεροι στόχοι δράσης περιλαμβάνουν τα εξής:

1. Βελτίωση του ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος των παραγωγών της ΕΕ στην αγορά θαλασσινών της ΕΕ μέσω
 - a. Της προώθησης και επίτευξης διαφάνειας και επικοινωνίας σχετικά με τα υψηλού επιπέδου παραγωγικά, μεταποιητικά και περιβαλλοντικά πρότυπα της αλυσίδας αξίας της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ.
 - b. Της αύξησης των οικονομιών κλίμακας μέσω των οργανώσεων παραγωγών.
 - c. Της αντιμετώπισης των δυσχερειών των ΜΜΕ και των μικροεπιχειρήσεων, ιδίως στον τομέα της εμπορίας.
 - d. Της υποστήριξης της εφαρμογής συγκρίσιμων προδιαγραφών παραγωγής, ασφάλειας, κοινωνικών και περιβαλλοντικών προτύπων για τους εξαγωγείς τρίτων χωρών που εισέρχονται στην αγορά της ΕΕ, ώστε να υπάρχει θεμιτός και ισότιμος ανταγωνισμός.

Οι ακόλουθες συστάσεις αφορούν δράσεις που μπορούν να αναληφθούν από το ΓΣΥ και συμπεριλαμβάνουν άλλες δράσεις τις οποίες μπορεί να ακολουθήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Για ορισμένες από τις συστάσεις απαιτείται επίσης διαβούλευση με εξωτερικούς οργανισμούς, μεταξύ άλλων και με μεμονωμένα μέλη του ΓΣΥ και του ΓΣΑ, καθώς και με τρίτους φορείς πιστοποίησης.

4.1 Βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης, της επισήμανσης των προϊόντων και της ενημέρωσης των καταναλωτών

Σύσταση: Το ΓΣΥ πρέπει να συζητήσει με την ΕΚ και το ΓΣΑ τα συμπεράσματα που αναφέρονται στο παρόν έγγραφο σχετικά με τα ακόλουθα:

1. Βελτιωμένη πληροφόρηση των καταναλωτών και διαφάνεια των διαδικασιών
2. Συνθήκες μεταποίησης των προϊόντων υδατοκαλλιέργειας
3. Ασφάλεια και ιχνηλασιμότητα τροφίμων
4. Προώθηση των δομών οργάνωσης παραγωγών για την υδατοκαλλιέργεια

Οι εν λόγω συζητήσεις θα πρέπει να στοχεύουν στη συμφωνία σχετικά με δράσεις που μπορούν να υλοποιηθούν στον εν λόγω τομέα, αναγνωρίζοντας ότι ενδέχεται να υπάρξουν διαφορετικές εκτιμήσεις για τους παραγωγούς οστρακοειδών, τους ιχθυοπαραγωγούς, τους μεταποιητές και τους εισαγωγείς.

4.2 Διαδικασίες υδατοκαλλιέργειας

Σύσταση: Το ΓΣΥ πρέπει να συζητήσει με τους οργανισμούς πιστοποίησης, μεταξύ των οποίων την IFOAM (οργανικά προϊόντα) - το Συμβούλιο Διαχείρισης Υδατοκαλλιεργειών (ASC) - την GAA (Global Aquaculture Alliance) και τον οργανισμό Global GAP, για τα θέματα που επισημαίνονται στο παρόν έγγραφο σχετικά με τα εξής:

1. Περιβαλλοντικά μέτρα
2. Διασφάλιση της καλής μεταχείρισης των υδρόβιων ζώων
3. Συνθήκες εργασίας στις μονάδες παραγωγής
4. Κόστος-οφέλη των συστημάτων πιστοποίησης για τους παραγωγούς

Τα κοινά μέτρα που μπορούν να εφαρμοστούν σε όλα τα πρότυπα πρέπει αν συμφωνηθούν με αυτούς τους οργανισμούς.

4.3 Εκθέσεις ανασκόπησης του ΓΣΥ

Το ίδιο το ΓΣΥ θα πρέπει να προβεί στην κατάρτιση των δικών του εκθέσεων ανασκόπησης για τα εξής θέματα:

1. Με ποιον τρόπο μπορούν να επιβληθούν συγκρίσιμα περιβαλλοντικά μέτρα για δίκαιη αναγνώριση στο πλαίσιο της επαγγελματικής υδατοκαλλιέργειας και της κοινωνίας·
2. Βέλτιστες πρακτικές καλής μεταχείρισης των υδρόβιων ζώων στην επαγγελματική υδατοκαλλιέργεια·
3. Δράσεις ιχνηλασιμότητας στην υδατοκαλλιέργεια - τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προοπτικές.

Εν κατακλείδι, προκειμένου να επιτευχθεί βιώσιμη ανάπτυξη στον κλάδο της ευρωπαϊκής υδατοκαλλιέργειας, ο κλάδος αυτός θα πρέπει να γίνει ανταγωνιστικός και κερδοφόρος, κάτι το οποίο θα καταστεί δυνατό μόνο με την καθιέρωση ισότιμων όρων ανταγωνισμού για το επάγγελμα στην Ευρώπη. Εφόσον πρόκειται να αναπτυχθούν και να χρησιμοποιηθούν δείκτες βιωσιμότητας, αυτοί θα πρέπει να είναι συγκρίσιμοι σε παγκόσμιο επίπεδο και παρεμφερείς σε όλα τα συστήματα πιστοποίησης.

Η καθιέρωση ίσων όρων ανταγωνισμού για την αλυσίδα αξίας της υδατοκαλλιέργειας όχι μόνο θα συμβάλει στην βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου της υδατοκαλλιέργειας της ΕΕ, αλλά επιπλέον θα καταστεί σημαντική για τη βελτίωση των συνθηκών περιβάλλοντος, των κοινωνικών συνθηκών και της καλής μεταχείρισης των ζώων στην υδατοκαλλιέργεια στις αναπτυσσόμενες τρίτες χώρες.

Η ανάγκη καθιέρωσης ισότιμων όρων ανταγωνισμού αναγνωρίζεται από τις στρατηγικές κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην επιστημονική γνωμοδότηση με θέμα «Food from the Oceans» (Τροφή από τους Ωκεανούς) και στην έκθεση με τίτλο «Προς έναν Βιώσιμο και Ανταγωνιστικό Ευρωπαϊκό Τομέα Υδατοκαλλιέργειας: Τρέχουσα Κατάσταση και Μελλοντικές Προκλήσεις» της Επιτροπής Αλιείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Οι εν λόγω δράσεις και αναθεωρήσεις οι οποίες συνιστώνται από το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο Υδατοκαλλιέργειας θα πρέπει επίσης να συμπληρώνουν τα συμπεράσματα και τις συστάσεις των εν λόγω

εκθέσεων και να εξετάζουν, κατά περίπτωση, τις ανάγκες για περισσότερες πληροφορίες ή/και έρευνα για την επίτευξη των δράσεων που εντοπίστηκαν.

Γνωμοδοτικό Συμβούλιο για την Υδατοκαλλιέργεια (ΓΣΥ)

Rue de l'Industrie 11, 1000 Βρυξέλλες, Βέλγιο

Τηλ: +32 (0) 2 720 00 73

E-mail: secretariat@aac-europe.org

Twitter: @aac_europe

www.aac-europe.org